

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Taberska

Sędziowie SSO Leszek Matuszewski (spr.)

SSO Piotr Gerke

Protokolant: p. o. stażysty Katarzyna Kurek

przy udziale: Wojciecha Kiszki Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu i Zbigniewa Sengera st. aspiranta celno-skarbowego

po rozpoznaniu w dniu 19 czerwca 2018 r.

sprawy **K. K. (2)**

oskarżonego art. 65 § 1 kks w zbiegu z art. 91 § 3 i 1 kks w związku z art. 37 § 1 pkt 1 kks w związku z art. 7 § 1 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie

z dnia 7 listopada 2017 r. sygn. akt II K 391/16

1. Utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy.
2. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 zł tytułem zwrotu wyłożonych kosztów postępowania odwoławczego i zwalnia oskarżonego od obowiązku uiszczenia opłaty za II instancję.

SSO Leszek Matuszewski SSO Ewa Taberska SSO Piotr Gerke

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gnieźnie wyrokiem z dnia 7 listopada 2017 roku, sygn. akt II K 391/16 uznał oskarżonego **K. K. (2)** za winnego popełnienia przestępstwa skarbowego z art. 65 § 1 k.k.s. i art. 91 § 1 i 3 k.k.s. w związku z art. 7 § 1 k.k.s. w związku z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. i za to na podstawie art. 65 § 1 k.k.s. w związku z art. 7 § 2 k.k.s. w związku z art. 37 § 1 pkt 1 k.k.s. i art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności, a także w związku z art. 23 § 1 i 3 k.k.s. karę grzywny w wysokości 350 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 80 złotych.

Na podstawie art. 30 § 2 i 6 k.k.s., art. 29 § 4 k.k.s. oraz art. 31 § 6 k.k.s. orzeczono przepadek papierosów marki (...) w ilości 88.200 paczek po 20 sztuk w paczce, łącznie 1.764,000 sztuk oraz papierosów marki MG w ilości 25.200 paczek po 20 sztuk w paczce- łącznie 504.000 sztuk wymienionych w punkcie I.1 postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych z dnia 21 kwietnia 2016 roku (k.59) przechowywanych w magazynie depozytowym (...)Skarbowego, pokwitowanie nr PL/MF/AK nr (...) oraz zarządzono ich zniszczenie.

Na podstawie art. 30 § 3 k.k.s. w związku z art. 91 §1 i 3 k.k.s. oraz w związku z art. 29 pkt 2 k.k.s. i art. 32 §1 k.k.s. orzeczono środek karny ściągnięcia równowartości pieniężnej przypadku pojazdu marki M. (...) nr rej. (...) w wysokości 35. 671 zł.

Sąd I Instancji w tym samym wyroku uwzględnił interwencję i na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. w związku z art. 113 §1 k.k.s. zwrócił J. C. samochód marki M. (...) nr rej. (...) wraz z kluczykami dowodem rejestracyjnym nr DR/ (...), polisą (...) nr (...), kartą euroShell nr (...) wymienione w punkcie I.2 postanowienia w przedmiocie dowodów rzeczowych z dnia 21 kwietnia 2016 roku (k.95) oddane na przechowanie J. C.. W ostatnim punkcie wyroku rozstrzygnięto o kosztach postępowania.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się **obrońca oskarżonego**, zaskarżając go w części dotyczącej kary. Autor apelacji zarzucił orzeczeniu rażącą niewspółmierność wymierzonej kary.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 i orzeczenie wobec podsądnego kary w dolnej granicy ustawowego zagrożenia oraz ustalenia wysokości stawki dziennej na kwotę 10 zł, zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 3 poprzez uchylenie środka karnego w postaci ściągnięcia równowartości pieniężnej przypadku pojazdu marki M. (...) nr rej. (...) w wysokości 35.671 złotych, a także zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 5 poprzez odstąpienie od obciążania oskarżonego kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego K. K. (2) nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu odwoławczego, Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił dowody ujawnione w toku przewodu sądowego i na ich podstawie dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Ocena materiału dowodowego, która legła u podstaw uznania sprawstwa i winy oskarżonego K. K. (2) nie wykazuje błędów logicznych, utrzymując się w granicach swobodnej oceny dowodów, chronionej art. 7 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s.

Sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do łagodzenia sankcji karnych wymierzonych oskarżonemu z uwagi na ich rażącą surowość. Rażącą niewspółmierność kary ma miejsce wówczas, gdy orzeczona kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, ale nie uwzględnia jednak w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy- gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (vide: wyrok SN z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 7-8/1985, poz.60). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę ocen co do jej wymiaru, ale różnice tak zasadniczej natury, że karą dotychczas wymierzoną nazwać można by niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (vide: wyrok SN z dnia 2 lutego 1995 r. II KRN 198/94). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu.

Zarówno kara 1 roku pozbawienia wolności, jak i kara grzywny orzeczone w punkcie 1 wyroku stanowią sprawiedliwą odpłatę za wyrządzone bezprawie. Sąd I instancji trafnie zidentyfikował przesłanki do zastosowania nadzwyczajnego obostrzenia kary przewidziane w art. 38 k.k.s., słusznie uznając, że wartość przedmiotu czynu zabronionego jest duża (zob. s. 5 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Już to zobowiązywało Sąd Rejonowy do wymierzenia podsądnemu kary bezwzględnej pozbawienia wolności.

W przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z ewidentną przewagą okoliczności obostrzających wymiar kary nad łagodzącymi. Oskarżony dopuścił się paserstwa akcyzowego wobec dużej ilości papierosów narażając Skarb Państwa na uszczuplenie należności celnej o wysokości 73.460 złotych oraz podatku akcyzowego w wysokości 1.872,704 złotych oraz podatku VAT w wysokości 375,868 złotych. Wysokość szkód na jakie naraził podsądny Skarb Państwa jest wręcz duża. Tego rodzaju narażenia na szkody są o tyle groźne, że mogą poważnie uszczuplać zasoby Skarbu Państwa i uniemożliwiać wykonywanie zadań publicznych przez organy państwowe.

Liczba przewożonych papierosów odpowiada zaś zasobom hurtowym. Podsądny działał przy tym w sposób wyrachowany i metodyczny, odpowiednio wcześniej przygotowując się do popełnienia przestępstwa, zaopatrując się w

pojazd mechaniczny. Jego zachowanie cechuje zatem najwyższy stopień zawinienia. Istotną okolicznością wpływającą na surowość kary jest uprzednia karalność podsądnego.

Przed popełnieniem przypisanego mu przestępstwa, oskarżony był dwukrotnie karany wyrokami sądów polskich na karę grzywny oraz karę pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono i sądu brytyjskiego na karę 2 lat pozbawienia wolności. Niestety te skazania nie odniosły pożądanego skutku, nie odwodząc oskarżonego od popełnienia kolejnych przestępstw. Należy podkreślić, że oskarżony przed popełnieniem przypisanego mu występku dopuścił się przestępstw polegających na nieskładaniu sprawozdań rachunkowych, a także nielegalnej uprawy maku. Co istotne, sąd brytyjski skazał podsądnego już w roku 2014 za przestępstwo przeciwko obowiązkom celnym. Ta historia skazań dowodzi jego pogardy dla porządku prawnego. Ta postawa nie uległa niestety dotąd zmianie i wydawane wyroki skazujące nie powstrzymały podsądnego od popełnienia kolejnych występków. Obrońca nie ma zatem racji bagatelizując fakt uprzedniej karalności jego mandanta.

Również po dopuszczeniu się inkryminowanego przestępstwa zapadły 4 wyroki skazujące. Oskarżony jawi się zatem jako osoba, która obrała jako sposób życia popełnienie przestępstw. Wobec osób tego pokroju należy oddziaływać sankcjami o charakterze izolacyjnym. Okoliczność, że oskarżony przyznał się do zarzucanego mu czynu w toku postępowania karnoskarbowego stanowi w ograniczonym stopniu okoliczność łagodzącą. K. K. (2) został zatrzymany do kontroli przez Inspektorów (...) podczas popełnienia przestępstwa. Ewentualna linia obrony polegająca na zasłanianiu się nieświadomością, co do zawartości przewożonego towaru, bez wskazania od kogo ten towar otrzymał, była ewidentnie skazana na porażkę.

Przyznanie się w takich okolicznościach jedynie w ograniczonym stopniu może łagodzić wymiar kary. Nie można go stawiać na płaszczyźnie z postawą procesową osób, które przyznały się do popełnienia przestępstw, w sytuacji, której organy ścigania nie dysponowały jednoznacznymi dowodami ich obciążającymi.

To, że oskarżony przez kilka lat nie popełniał przestępstw niczego nie zmienia w tym rozumowaniu. Podsądny dał się poznać jako osoba, która dopuściła się dotąd wielu przestępstw i nie zniechęcała się w kontynuowaniu przestępczej działalności, mimo wydawania wobec niego wyroków skazujących. Nie ma żadnej pewności, czy postawa oskarżonego ma charakter trwały, czy też nie.

Równie bez znaczenia jest to, że podsądny obecnie pozostaje w związku partnerskim i opiekuje się dwójką dzieci. Ta okoliczność nie może w żadnym stopniu obniżyć stopnia karygodności przypisanego mu występku. K. K. (2) powinien być pomyśleć o losie osób dlań najbliższych przed podjęciem decyzji o popełnieniu przestępstwa.

Organ orzekający w sprawie prawidłowo wymierzył karę grzywny w wysokości 350 stawek dziennych, stosownie do stopnia karygodności i zawinienia podsądnego. Z powodów wyżej wymienionych karygodność przypisanego przestępstwa karnoskarbowego, a także stopień zawinienia podsądnego jawią się jako znaczne. Ponownie należy podkreślić, że w sprawie zachodziły podstawy do nadzwyczajnego zaostrzenia również kary grzywny (zob. art. 38 § 2 k.k.s.).

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił wszystkie okoliczności przedmiotowe i podmiotowe czynu, a także inne mające wpływ na ustalenie wysokości kary. W ocenie Sądu Okręgowego kontestowana sankcja majątkowa, mając na uwadze dyrektywy wymiaru kary wskazane w art. 12, 13 k.k.s., spełni swoje cele wychowawcze i zapobiegawcze wobec oskarżonego, jak i w zakresie kształtowania świadomości społeczeństwa. Sąd I instancji prawidłowo ustalił wysokość stawki dziennej na kwotę 80 złotych. Zgodnie z przepisem art. 24 § 3. k.k.s. ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe; stawka dzienna nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia ani też przekraczać jej czterystukrotności. Płaca minimalna w 2018 roku wynosiła 2.100 brutto (zob § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2018 roku z dnia 12 września 2017 roku). Wysokość grzywny jedynie nieznacznie wykracza poza dolną granicę minimalnej

wysokości stawki dziennej grzywny. Jest to bardzo umiarkowana wysokość uwzględniająca trudną sytuację majątkową podsądnego.

To, że w innych postępowaniach szacowano wysokość stawki dziennej na niższą kwotę jest zupełnie nieistotne. Każdy Sąd samodzielnie ocenia, jakiej wysokości stawka dzienna jest stosowna indywidualizując ją do bieżącej sytuacji oskarżonego. Sąd I instancji ukształtował tę wysokość w stosunku do podsądnego bardzo umiarkowanie z powodów wyżej wymienionych.

Zapłata grzywny będzie z pewnością stanowiła dla oskarżonego poważną dolegliwość, krzyżując jego plany życiowe. Jednakże sankcja majątkowa ma taką właśnie rolę spełnić zniechęcając podsądnego do ponawiania popełnienia przestępstw, w tym przestępstw karnoskarbowych i uzmysławiając mu wagę popełnionych przestępstw.

Organ orzekający w sprawie uznał za wiarygodne wyjaśnienia podsądnego, który powiedział, że utrzymuje się z prac dorywczych i uzyskuje z tego tytułu 2.500 złotych (k. 141).

Żadnych zastrzeżeń nie wzbudza orzeczenie środka karnego ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku pojazdu marki M.. Sąd Rejonowy słusznie uznał, że samochód, którym posługiwał się podsądny służył do popełnienia przestępstwa. Jednocześnie nie stanowił własności oskarżonego. Sąd II instancji podziela stanowisko Sądu I instancji, zgodnie, z którym B. G. lub J. C. nie przewidywali bądź nie mogli przewidzieć, że podsądny wykorzysta samochód ciężarowy do popełnienia przestępstwa.

Zgodnie z przepisem art. 33 § 1a. k.k.s. Sąd może orzec przepadek przedmiotów określonych w art. 29 pkt 2 k.k.s., niebędących własnością sprawcy, jeżeli ich właściciel lub inna osoba uprawniona przewidywała, że mogą one służyć lub być przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego albo mogła to przewidzieć przy zachowaniu ostrożności wymaganej w danych okolicznościach. Stosownie do przepisu art. 32 § 1 k.k.s. w razie niemożności orzeczenia w całości albo w części przepadku, o którym mowa w art.29 art. 29 k.k.s., gdy przedmiot został zniszczony, zgubiony, ukryty lub z innych przyczyn faktycznych lub prawnych nie może być objęty w posiadanie, sąd orzeka środek karny ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów, chyba że przepadek dotyczy przedmiotów określonych w art. 29 pkt 4 k.k.s. Sąd Rejonowy wydając kontestowane rozstrzygnięcie zrealizował zatem normę prawną, która nakazała orzeczenie w takiej sytuacji kontestowanego środka karnego.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy:

1. zaskarżony wyrok utrzymał w mocy,
2. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 20 złotych tytułem zwrotu wyłożonych kosztów postępowania odwoławczego i zwolnił oskarżonego od obowiązku uiszczania opłaty za II instancję.

SSO Leszek Matuszewski SSO Ewa Taberska SSO Piotr Gerke